

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра теоретичної та прикладної системотехніки

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ**

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 15 «Автоматизація та приладобудування»

спеціальність 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології»

освітня програма Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології

вид дисципліни обов'язкова

факультет комп'ютерних наук

2020 / 2021 навчальний рік

Програму обговорено та рекомендовано до затвердження вченою радою факультету комп'ютерних наук

“31” серпня 2020 року, протокол № 12

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

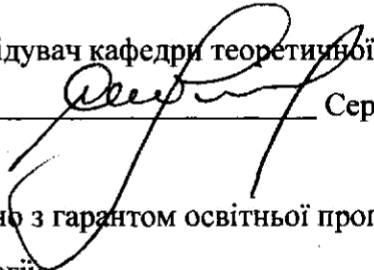
доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри теоретичної та прикладної системотехніки **Шматков Сергій Ігорович**,

старший викладач кафедри теоретичної та прикладної системотехніки **Мороз Ольга Юріївна**.

Програму схвалено на засіданні кафедри теоретичної та прикладної системотехніки

Протокол від “31” серпня 2020 року № 1

Завідувач кафедри теоретичної та прикладної системотехніки

Сергій ШМАТКОВ

Програму погоджено з гарантом освітньої програми 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології»

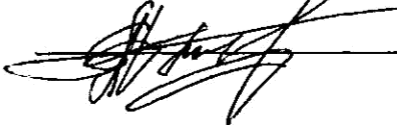
Гарант освітньої програми 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології»

Дмитро ЛАБЕНКО

Програму погоджено методичною комісією факультету комп'ютерних наук

Протокол від “31” серпня 2020 року № 1

Голова методичної комісії факультету комп'ютерних наук

Анатолій БЕРДНІКОВ

ВСТУП

Програму переддипломної практики складено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки першого (бакалаврського) рівня спеціальності 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології», освітня програма «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології».

Практика є обов'язковим компонентом програми підготовки фахівців із вищою освітою. Практика студентів передбачає безперервність та послідовність її проведення у разі одержання необхідного обсягу практичних знань і умінь відповідно до стандартів освіти.

1. Опис переддипломної практики

1.1. Мета переддипломної практики

Мета переддипломної практики – ґрунтовна підготовка майбутніх бакалаврів до якісного написання й захисту бакалаврської роботи. Узагальнення й удосконалення набутих ними загальних і фахових компетенцій, оволодіння професійним досвідом та їх готовності до самостійної трудової діяльності, а також систематизації матеріалу до дипломної роботи.

1.2. Основні завдання переддипломної практики:

- закріплення і поглиблення знань, що набуті в університеті під час вивчення спеціальних дисциплін;
- набуття практичних навичок та умінь щодо планування, підготовки, організації та виконання випускної кваліфікаційної роботи та оформлення її результатів;
- завершення виконання індивідуального науково-практичного завдання, критичне осмислення зібраного практичного й статистичного матеріалу, теоретичної та експериментальної бази з метою якісного виконання випускної кваліфікаційної роботи та її захисту;
- апробування вміння й здатності викладати результати своєї роботи та відстоювати сформульовані в ній наукові положення;
- формування тексту дипломної роботи.

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, під час професійної діяльності у галузі автоматизації або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів галузі.

Загальні компетентності (ЗК).

ЗК 7. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблем

ЗК 8. Здатність працювати в команді.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

ФК 9. Здатність вільно користуватись сучасними комп'ютерними та інформаційними технологіями для вирішення професійних завдань, програмувати та використовувати прикладні та спеціалізовані комп'ютерно-інтегровані середовища для вирішення задач автоматизації.

1.3. Характеристика переддипломної практики:

Кількість кредитів – 5

Загальна кількість годин – 150

Семестр 8. Вид контролю: залік

1.4. Заплановані результати практики.

знати:

- організацію та планування роботи з написання та захисту дипломної роботи;
- основні вимоги МОН України до систематизації та впорядкування дібраного фактичного матеріалу, результатів дипломної роботи;

- основні вимоги до виконання індивідуального технічного завдання;

вміти:

- робити самостійний аналіз сучасних підходів до розв'язання складних питань, пов'язаних із новітньою інтерпретацією певних наукових проблем, що є об'єктом бакалаврського дослідження;

- висвітлювати результати власного наукового дослідження й основних положень досліджуваної проблеми в контексті сучасного стану розвитку відповідної науки;

- оформити дипломну роботу та список використаних джерел відповідно до чинних вимог МОН України щодо оформлення наукових праць.

2. Зміст та організація переддипломної практики

Бакалаврська робота є обов'язковою формою поглибленого навчання та переддипломної практики в системі підготовки фахівців за ступенем вищої освіти «бакалавр».

Зміст переддипломної практики повинен забезпечувати виконання мети і всіх завдань робочої програми.

Зміст переддипломної практики:

I тиждень

Організація й планування роботи з написання та захисту дипломної роботи.

Самостійний аналіз сучасних підходів до розв'язання складних питань, пов'язаних із новітньою інтерпретацією певних наукових проблем, що є об'єктом дипломного дослідження.

Систематизація та впорядкування дібраного фактичного матеріалу, результатів дипломної роботи.

Висвітлення результатів власного дослідження й основних положень досліджуваної проблеми в контексті сучасного стану розвитку відповідної науки.

Коректне й аргументоване викладення власної думки в умовах спонтанного спілкування за результатами самостійної науково-дослідної діяльності: захист, отримання спостережень, обґрунтування висновків.

Сприйняття конструктивних зауважень, критики з боку наукового керівника.

II тиждень

Коригування недоліків, виправлення помилок, удосконалення змісту дипломної роботи.

Оформлення дипломної роботи та списку використаних джерел відповідно до чинних вимог щодо оформлення наукових праць.

Завершення написання дипломної роботи, підготовка до рецензування. Організація друку й підготовка до захисту дипломної роботи.

3. Вимоги до баз переддипломної практики

Базою для проходження переддипломної практики є випускові кафедри, навчально-методичні кабінети Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, бібліотеки університету та м. Харкова.

Керівником практики призначається викладач зі штату кафедри теоретичної та прикладної системотехніки. Він відповідає за організацію та проведення практики.

Керівник практики здійснює контроль за дотриманням студентом трудового розпорядку, за своєчасним і якісним виконанням виданого індивідуального завдання, надає студенту методичну допомогу в організації роботи та консультує його щодо тематики завдання.

Навчально-методичне забезпечення здійснює кафедра теоретичної та прикладної системотехніки, на якій працюють наукові керівники бакалаврських робіт.

4. Індивідуальні завдання практики

Студенти мають виконати індивідуальне технічне завдання. Матеріали, отримані студентами під час його виконання, використовуються для написання випускної роботи за узгодженням із випусковою кафедрою.

Матеріали, отримані практикантом під час виконання індивідуального технічного завдання, можуть в подальшому бути використані для підготовки наукових статей, тез доповідей на конференціях та написанні дипломного проекту.

5. Вимоги до звіту про переддипломну практику

Підсумковий контроль переддипломної практики здійснюється після завершення практики. Основним документом, який свідчить про виконання студентом програми переддипломної практики є письмовий звіт. Звіт складається індивідуально кожним студентом. Оформлення звіту проводиться відповідно до ДСТУ 3008-95. Звіти у сфері науки і техніки. Звіт виконується українською мовою з дотриманням орфографії та стилістики.

Звіт про проходження переддипломної практики для захисту на засіданні кафедри повинен точно висвітлювати виконання всіх завдань практики і дозволити перевірити та оцінити якість виконання програми практики.

Наприкінці переддипломної практики студент повинен здати науковому керівникові звіт з переддипломної практики та чистовий варіант дипломної роботи в надрукованому вигляді.

Рішення про успішне виконання програми переддипломної практики бакалавром затверджується на засіданні кафедри на підставі позитивної оцінки керівника практики від кафедри, наукового керівника та вчасного надання студентом повного пакету звітної документації.

6. Підбиття підсумків переддипломної практики

Підсумки проводяться в процесі захисту студентом звіту з переддипломної практики на засіданні кафедри теоретичної та прикладної системотехніки.

В останній день практики студент подає звіт, щоденник та характеристику керівнику практики від кафедри ТПС для перевірки. Якщо за результатами перевірки виявлено їх відповідність встановленим вимогам, рекомендується захист звіту на засіданні кафедри. При виявленні недоліків робіт або невідповідності встановленим вимогам, звіт повертається студенту на доопрацювання. За результатами перевірки керівник практики від кафедри визначає оцінку, за якою звіт рекомендується до захисту. Ця оцінка є рекомендаційною і не є обов'язковою. Оцінка визначається з урахуванням своєчасності подання документів з практики, якості звіту, рівня знань та рівня захисту студента. Оцінка виставляється відповідно до критеріїв та заноситься в заліково-екзаменаційну відомість та залікову книжку.

При відсутності звіту чи інших обов'язкових документів, або отриманні незадовільної оцінки при захисті результатів практики студент рекомендується до відрядження з університету. Підсумки практики виносяться на обговорення на засідання кафедри.

При дистанційному навчанні оформлений звіт і заповнений щоденник практики студент подає на перевірку на пошту керівника практики. Захист результатів практики здійснюється за допомогою сервісу дистанційного навчання Google Classroom.

7. Критерії оцінювання результатів переддипломної практики

Вимоги	Кількість балів
Зміст та оформлення звіту й щоденника відповідають стандартам. Характеристика студента позитивна. Повні та точні відповіді на всі питання членів комісії щодо програми практики і виконаної індивідуальної роботи	90-100
Несуттєві зауваження щодо змісту та оформлення звіту й щоденника. Характеристика студента позитивна. У відповідях на запитання членів комісії з програми практики студент припускається окремих неточностей, хоча загалом має тверді знання.	70-89
Недбале оформлення звіту і щоденника. Переважна більшість питань програми практики висвітлена, однак мають місце окремі розрахункові й логічні помилки. Характеристика студента в цілому позитивна. При відповідях на запитання членів комісії з практики студент почувається невпевнено, збивається, припускається помилок, не має твердих знань	50-69
У звіті висвітлені не всі питання, або робота запозичена чи підготовлена не самостійно. Оформлення роботи є недбалим. Ілюстративний матеріал до захисту відсутній. Характеристика студента стосовно ставлення до практики і трудової дисципліни негативна. На запитання членів комісії студент не може дати задовільних відповідей	1-49

8. Методи контролю та схема нарахування балів

Контроль діяльності студентів під час переддипломної практики здійснюється керівником практики від кафедри теоретичної та прикладної системотехніки.

За оформлення звіту та щоденника студент отримує 20 балів.

За виконання завдань практики студент отримує 30 балів.

1. Закон України «Про вищу освіду» 01.07.2014 №1556-VII. Редакція від 25.07.2018. // <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>. Дата звернення: 12.11.2018.
2. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання / Нац. стандарт України. – Вид. офіц. – [Уведено вперше; чинний від 2016-07-01]. КиївДП «УкрНДНЦ», 2016. 17 с. // <http://lib.pu.if.ua/files/dstu-8302-2015.pdf>. Дата звернення: 12.11.2018.
3. ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 Система стандартів з інформації бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.1—2003, IDT).
4. Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна. [Чинний від 21-04-2017]. // http://www.univer.kharkov.ua/ua/general/docs/files_pol. Дата звернення: 12.11.2018.
5. Що вважається «проушенням академічної доброчестності» згідно зі законом України «Про освіту» // Вища освіта – портал. // <https://www.facebook.com/vnzukr/posts>. Дата звернення: 02.11.2018.
6. ДСТУ 3008:2015 Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання. / Нац. стандарт України. – Вид. офіц. – [Уведено вперше; чинний від 2017-07-01]. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 26 с.
7. Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії для атестації здобувачів вищої освіти, які отримують ступінь магістра , магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень магістра, спеціаліста, магістра) в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна. [Чинний від 18-04-2017]. // <http://www.univer.kharkov.ua/docs/work/polozhennya-ekzamen-komicia-2.pdf>. Дата звернення: 12.11.2018.
8. Порядок проведення перевірки наукових праць, навчальних видань та кваліфікаційних робіт (проектів) працівників та здобувачів вищої освіти на наявність запозичень з інших документів. [Чинний від 18-05-2018]. // <http://www.univer.kharkov.ua/images/perevirka-praci.pdf>. Дата звернення: 12.11.2018.

9. Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових та навчальних працях працівників і здобувачів вищої освіти Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. [Чинний від 14-05-2015] // http://www.univer.kharkov.ua/docs/antiplagiat_nakaz_polozhennya.pdf. Дата звернення: 12.11.2018.

При захисті звіту з практики за якість презентації практики студент отримує 20 балів.

При захисті звіту з практики за чіткі та обґрунтовані відповіді на питання членів комісії студент отримує 30 балів.

Сумарна оцінка виставляється за такою системою:

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види діяльності протягом практики	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

9. Рекомендована література

3. Закон України «Про вищу освіту» 01.07.2014 №1556-VII. Редакція від 25.07.2018. // <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>. Дата звернення: 12.11.2018.
4. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання / Нац. стандарт України. – Вид. офіц. – [Уведено вперше; чинний від 2016-07-01]. Київ:ДП «УкрНДНЦ», 2016. 17 с. // <http://lib.pu.if.ua/files/dstu-8302-2015.pdf>. Дата звернення: 12.11.2018.
8. ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 Система стандартів з інформації бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.1—2003, IDT).
9. Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна. [Чинний від 21-04-2017]. // http://www.univer.kharkov.ua/ua/general/docs/files_pol. Дата звернення: 12.11.2018.
10. Що вважається «проушенням академічної доброчесності» згідно зі законом України «Про освіту» // Вища освіта – портал. // <https://www.facebook.com/vnzukr/posts>. Дата звернення: 02.11.2018.
11. ДСТУ 3008:2015 Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання. / Нац. стандарт України. – Вид. офіц. – [Уведено вперше; чинний від 2017-07-01]. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 26 с.
12. Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії для атестації здобувачів вищої освіти, які отримують ступінь магістра , магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень магістра, спеціаліста, магістра) в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна. [Чинний від 18-04-2017]. // <http://www.univer.kharkov.ua/docs/work/polozhennya-ekzamen-komicia-2.pdf>. Дата звернення: 12.11.2018.
10. Порядок проведення перевірки наукових праць, навчальних видань та кваліфікаційних робіт (проектів) працівників та здобувачів вищої освіти на наявність запозичень з інших документів. [Чинний від 18-05-2018]. // <http://www.univer.kharkov.ua/images/perevirka-praci.pdf>. Дата звернення: 12.11.2018.
11. Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових та навчальних працях працівників і здобувачів вищої освіти Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. [Чинний від 14-05-2015] // http://www.univer.kharkov.ua/docs/antiplagiat_nakaz_polozhennya.pdf. Дата звернення: 12.11.2018.

Додаток до робочої програми Переддипломна практика
(назва дисципліни)

Дію робочої програми продовжено: на 2021/2022 н. р.

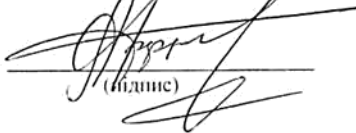
Заступник декана факультету комп'ютерних наук з навчальної роботи

(підпис)

Євгенія КОЛОВАНОВА
(прізвище, ініціали)

«30» 06 2021 р.

Голова методичної комісії факультету комп'ютерних наук

(підпис)

Анатолій БЕРДНІКОВ
(прізвище, ініціали)

«25» 06 2021 р.